

บทที่ 4

การวิเคราะห์ประเด็นความผิดที่ตรวจพบจากการออกหมายเรียกตรวจสอบ ภาษีเงินได้นิติบุคคล

การศึกษากการวิเคราะห์ประเด็นความผิดที่ตรวจพบจากการออกหมายเรียกตรวจสอบ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย ในปี พ.ศ. 2540-2542 จากรายงาน ประเมินผลการตรวจสอบภาษีอากร (ต.ศ.21/7) เป็นการสรุปผลการตรวจสอบโดยการออก หมายเรียกซึ่งจะสรุปผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ทุกคนของฝ่ายสืบสวนและตรวจสอบภาษีอากร ส่งให้สำนักงานสรรพากรภาค 8 ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน รายงานดังกล่าวจะ แสดงจำนวนรายที่ตรวจเสร็จ และผลการตรวจที่พบประเด็นความผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา รวมถึงจำนวนเงินภาษี เบี้ยปรับและเงินเพิ่มที่ต้องประเมินเพิ่มเติม นอกจากนี้จะเป็นการสรุปผลการ ตรวจสอบข้างต้นแล้ว ยังถูกนำมาใช้ในการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายสืบสวนและ ตรวจสอบภาษีอากรอีกด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีทุกคนจะได้รับเป้าหมายการทำงานจาก กรมสรรพากร โดยกรมสรรพากรเป็นผู้กำหนดจำนวนรายที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องปฏิบัติงาน ตรวจสอบให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายดังกล่าว¹⁸

ผลจากการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล

ผลจากการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลในระหว่างปี พ.ศ.2540-2542 จาก 18 ประเภทธุรกิจ ปรากฏผลการตรวจสอบเสร็จสิ้นดังได้แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

¹⁸ ปีงบประมาณ 2544 กรมสรรพากรได้กำหนดเป้าหมายการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ฝ่ายสืบสวนและตรวจสอบภาษีอากรจำนวน 6 รายต่อคนต่อปี

ตาราง 1 แสดงสรุปผลการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ตรวจสอบเสร็จ
ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2542

ปี พ.ศ.	จำนวนรายในการตรวจสอบโดยวิธีออกหมายเรียกภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ตรวจสอบเสร็จ	
	ที่ตรวจสอบเสร็จ	ที่พบความผิด
2540	19	19
2541	28	28
2542	13	13
รวม	60	60
อัตราร้อยละที่พบประเด็นความผิด	100	100

จากตารางที่ 1 พบว่าสรรพากรจังหวัดเชียงรายได้ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ตรวจสอบเสร็จ ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2542 จำนวน 60 ราย โดยตรวจพบประเด็นความผิดทั้ง 60 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 100

ตาราง 2 แสดงประเภทธุรกิจที่ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลและตรวจสอบเสร็จ
ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2542

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ ที่ตรวจสอบ	จำนวน รายที่ ตรวจ สอบ	ปี พ.ศ. 2540		ปี พ.ศ. 2541		ปี พ.ศ. 2542	
			จำนวน รายที่ ตรวจสอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ	จำนวน รายที่ ตรวจสอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ	จำนวน รายที่ ตรวจสอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ
1	การค้า อสังหาริมทรัพย์	4	2	2	2	2	0	0
2	โรงแรม	3	1	1	1	1	1	1
3	รับเหมาก่อสร้าง	5	1	1	2	2	2	2
4	จำหน่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง	4	1	1	1	1	2	2
5	ผลิตซีเมนต์ บล็อก	3	1	1	2	2	0	0
6	โรงโม่หิน	2	0	0	2	2	0	0
7	จำหน่ายรถ จักรยานยนต์	2	1	1	1	1	0	0
8	จำหน่ายรถยนต์	1	1	1	0	0	0	0
9	ขายวัสดุก่อสร้าง	6	1	1	3	3	2	2
10	เครื่องประดับ อัญมณี	2	1	1	1	1	0	0
11	ผลิตจำหน่ายน้ำ แข็ง น้ำดื่ม	2	0	0	2	2	0	0
12	จำหน่ายอะไหล่ รถยนต์	4	1	1	2	2	1	1
13	ห้องเย็น	2	0	0	1	1	1	1
14	โรงสีข้าว	3	1	1	1	1	1	1
15	จำหน่ายปุ๋ย	2	0	0	1	1	1	1
16	จำหน่ายยาง รถยนต์	10	6	6	4	4	0	0

ตาราง 2 แสดงประเภทธุรกิจที่ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลและตรวจสอบเสร็จระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2542 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจที่ ตรวจสอบ	จำนวน รายที่ ตรวจ สอบ	ปี พ.ศ. 2540		ปี พ.ศ. 2541		ปี พ.ศ. 2542	
			จำนวน รายที่ ตรวจ สอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ	จำนวน รายที่ ตรวจ สอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ	จำนวน รายที่ ตรวจ สอบ	จำนวน รายที่ ตรวจพบ
17	จำหน่ายเครื่องใช้ ไฟฟ้า	3	1	1	1	1	1	1
18	จำหน่ายสินค้า อุปโภค บริโภค	2	0	0	1	1	1	1
รวม		60	19	19	28	28	13	13

จากตารางที่ 2 พบว่าสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ได้ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ตรวจสอบเสร็จโดยในปี พ.ศ. 2540 ได้ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลของธุรกิจและตรวจสอบเสร็จจำนวน 14 ประเภทรวม 19 ราย โดยพบประเด็นความผิดทั้ง 19 ราย ในปี พ.ศ. 2541 ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลของธุรกิจและตรวจสอบเสร็จจำนวน 17 ประเภท รวม 28 ราย พบประเด็นความผิดทั้ง 28 ราย และในปี พ.ศ. 2542 ออกหมายเรียกตรวจสอบธุรกิจและตรวจสอบเสร็จ จำนวน 10 ประเภท รวม 13 ราย พบประเด็นความผิดทั้ง 13 ราย

ตาราง 3 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทค้าอสังหาริมทรัพย์

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
ค้าอสังหาริมทรัพย์	2540	2	2	1	2	2
	2541	2	2	1	0	2
	2542	0	0	0	0	0
	รวม	4	4	2	2	4
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็นความผิด ที่ตรวจพบ		100	100	50	50	100

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ให้อุ้มเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน

ลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

จากตาราง 3 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทค้าอสังหาริมทรัพย์พบความผิด จำนวน 4 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริงและลักษณะที่ 4 ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง โดยไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย พบความผิดอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 2 การให้อุ้มเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน และลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ซึ่งพบความผิดอัตราร้อยละ 50

ตาราง 4 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทโรงแรม

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
โรงแรม	2540	1	1	0	1	1
	2541	1	1	1	0	0
	2542	1	1	0	0	0
	รวม	3	3	1	1	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	33.3	33.3	33.3

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รั้บรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีคำตอบแทน

ลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 นำผลขาดทุนสุทธิซึ่งยกมาเกินกว่า 5 ปีก่อน รอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 4 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทโรงแรม พบความผิดจำนวน 3 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรั้บรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งพบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 2 การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีคำตอบแทน ลักษณะที่ 3 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิและลักษณะที่ 4 การนำผลขาดทุนสุทธิซึ่งยกมาเกินกว่า 5 ปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตรา ร้อยละ 33.3

ตาราง 5 แสดงลักษณะประเด็นความคิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทรับเหมาก่อสร้าง

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความคิดที่ตรวจพบ *					
			1	2	3	4	5	6
รับเหมาก่อ สร้าง	2540	1	1	1	0	1	1	0
	2541	2	2	2	1	1	2	1
	2542	2	2	2	0	1	2	0
	รวม	5	5	5	1	3	5	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความคิดที่ตรวจพบ		100	100	100	20	60	100	20

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความคิดที่ตรวจพบ

- ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง
- ลักษณะที่ 2 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย
- ลักษณะที่ 3 ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.51 และ ภ.ง.ด.50)
- ลักษณะที่ 4 นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักเป็น รายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
- ลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
- ลักษณะที่ 6 นำภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายของปีก่อน มาหักเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ ของปีปัจจุบัน

จากตาราง 5 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทรับเหมาก่อสร้าง พบความคิดจำนวน 5 ราย ซึ่งประเด็นความคิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจคือ ประเด็นความคิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 การไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้องและไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และลักษณะที่ 5 การนำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความคิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความคิด ลักษณะที่ 4 การนำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ซึ่งพบประเด็นความคิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 60 ส่วนประเด็นความคิด

ลักษณะที่ 3 การไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.51 และ ภ.ง.ด.50) และ
ลักษณะที่ 6 นำภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายของปีก่อน มาหักเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงิน
ได้ ในปีปัจจุบัน ซึ่งพบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 20

ตาราง 6 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
จำหน่ายน้ำมันเชื้อ เพลิง	2540	1	1	1	1	1
	2541	1	1	1	1	0
	2542	2	2	2	2	0
	รวม	4	4	4	4	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	100	25

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รั้งรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาด
หรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา
บัญชี

ลักษณะที่ 3 ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มี
การจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่าย ในการ
คำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 6 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง พบความผิด
จำนวน 4 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 1
การรั้งรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง
ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และลักษณะ
ที่ 3 ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษ
แสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 ส่วนประเด็นความผิด
ลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 25

ตาราง 7 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวมของธุรกิจประเภทผลิตซีเมนต์บล็อกร

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
ผลิตซีเมนต์บล็อกร	2540	1	1	1	1	1
	2541	2	2	0	2	0
	2542	0	0	0	0	0
	รวม	3	3	1	3	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	33.3	100	33.3

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 นำรายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 4 ไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

จากตาราง 7 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทผลิตซีเมนต์บล็อกร พบความผิดจำนวน 3 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งพบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 2 การนำรายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และลักษณะที่ 4 การไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตในบัญชีกำไรขาดทุน(แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้) พบความผิดอัตราร้อยละ 33.3

ตาราง 8 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทโรงไม้หิน

ประเภท ธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *					
			1	2	3	4	5	6
โรงไม้หิน	2540	0	0	0	0	0	0	0
	2541	2	2	1	1	1	1	1
	2542	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	2	2	1	1	1	1	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	50	50	50	50	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความจริง

ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด

ลักษณะที่ 3 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 5 ไม่แสดงรายละเอียด ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

ลักษณะที่ 6 นำค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินใน ส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 8 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทโรงไม้หินพบความผิด จำนวน 2 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความจริงพบความผิดอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด ลักษณะที่ 3 การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน ลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิ ลักษณะที่ 5 การไม่แสดงรายละเอียดต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงานในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้) และลักษณะที่ 6 การนำค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติ

โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 9 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายรถจักรยานยนต์

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
จำหน่ายรถจักรยานยนต์	2540	1	1	1	0	1
	2541	1	1	1	1	0
	2542	0	0	0	0	0
	รวม	2	2	2	1	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	50	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้ แสดงยอดรายรับไว้ขาด หรือ ต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 3 นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีรายจ่ายจริง มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 9 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายรถจักรยานยนต์พบความผิดจำนวน 2 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี พบประเด็นความผิดอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีรายจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 10 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายรถยนต์

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ.	จำนวนราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
จำหน่ายรถยนต์	2540	1	1	1	1	1
	2541	0	0	0	0	0
	2542	0	0	0	0	0
	รวม	1	1	1	1	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	100	100

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 คิดอัตราค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดและคำนวณค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินมา

ลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 10 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทธุรกิจจำหน่ายรถยนต์พบความผิดจำนวน 1 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 การคิดอัตราค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดและคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินมา ลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100

ตาราง 11 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *					
			1	2	3	4	5	6
จำหน่ายวัสดุ ก่อสร้าง	2540	1	1	1	0	1	0	0
	2541	3	3	3	1	1	2	1
	2542	2	2	2	0	2	2	0
	รวม	6	6	6	1	4	4	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	16.7	66.7	66.7	16.7

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความจริง

ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด

ลักษณะที่ 3 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค้ำตอบแทน

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 5 ไม่แสดงรายละเอียด ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

ลักษณะที่ 6 นำค่าซื้อทรัพย์สิน และรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินใน ส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 11 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างพบความผิดจำนวน 6 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความจริงและลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และลักษณะที่ 5 การไม่แสดงรายละเอียดต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงานในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้) พบประเด็นความผิดอัตราร้อยละ 66.7 ประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค้ำตอบแทนและลักษณะที่ 6 การนำค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่าย

เกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 16.7

ตาราง 12 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณี

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ.	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
จำหน่ายเครื่องประดับอัญมณี	2540	1	1	1	1	1
	2541	1	1	1	1	0
	2542	0	0	0	0	0
	รวม	2	2	2	2	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	100	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 3 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 12 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทธุรกิจจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณี พบความผิด จำนวน 2 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ลักษณะประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และลักษณะที่ 3 การไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายอันมี

ลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หา มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 13 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทผลิตน้ำแข็ง น้ำดื่ม

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *				
			1	2	3	4	5
ผลิตน้ำแข็ง น้ำดื่ม	2540	0	0	0	0	0	0
	2541	2	2	2	1	1	1
	2542	0	0	0	0	0	0
	รวม	2	2	2	1	1	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	50	50	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีคำตอบแทน

ลักษณะที่ 3 ไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีกรจ่ายจริง มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 5 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีกรจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

จากตาราง 13 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทผลิตน้ำแข็ง น้ำดื่ม พบความผิดจำนวน 2 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็น สาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีคำตอบแทน พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 การไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้) ลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีกรจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และลักษณะที่ 5 การไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีกรจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 14 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายอะไหล่รถยนต์

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
จำหน่ายอะไหล่ รถยนต์	2540	1	1	1	1	1
	2541	2	2	2	2	0
	2542	1	1	1	1	0
	รวม	4	4	4	4	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	100	25

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้ แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าต่ำกว่าราคาตลาด

ลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 4 นำผลขาดทุนสุทธิของปีก่อนๆ มาหักไม่ถูกต้อง โดยนำผลขาดทุนสุทธิที่ยังมิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ตามมาตรา 65 ทวิ 65 ตรีแห่งประมวลรัษฎากร มาถือเป็นรายจ่ายในกำไรขาดทุน

จากตาราง 14 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายอะไหล่รถยนต์ พบความผิดจำนวน 4 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้ ทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าต่ำกว่าราคาตลาด และลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 4 การนำผลขาดทุนสุทธิของปีก่อนๆ มาหักไม่ถูกต้อง โดยนำผลขาดทุนสุทธิที่ยังมิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมาตรา 65 ทวิ 65 ตรีแห่งประมวลรัษฎากร มาถือเป็นรายจ่ายในกำไรขาดทุน พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 25

ตาราง 15 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวมของธุรกิจประเภทห้องเย็น

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวม *			
			1	2	3	4
ห้องเย็น	2540	0	0	0	0	0
	2541	1	1	1	1	0
	2542	1	1	1	1	1
	รวม	2	2	2	2	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ถูกรวบรวม		100	100	100	100	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวม

ลักษณะที่ 1 รักรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 คิดอัตราค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และคำนวณค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินมา

จากตาราง 15 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทห้องเย็นพบความผิด จำนวน 2 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวมส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรักรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 การไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และลักษณะที่ 3 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 4 คิดอัตราค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินมา พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 16 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทโรงสีข้าว

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *			
			1	2	3	4
โรงสีข้าว	2540	1	1	0	1	1
	2541	1	1	1	0	1
	2542	1	1	1	0	1
	รวม	3	3	2	1	3
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	66.7	33.3	100

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ในบัญชีกำไรขาดทุนแสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

ลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีกรจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีกรจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

จากตาราง 16 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทโรงสีข้าว พบความผิดจำนวน 3 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และลักษณะที่ 4 การไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีกรจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 2 การไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ในบัญชีกำไรขาดทุน(แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้) พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 66.7 และประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีกรจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 33.3

ตาราง 17 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายปุ๋ย

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ.	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *				
			1	2	3	4	5
จำหน่ายปุ๋ย	2540	0	0	0	0	0	0
	2541	1	1	1	0	1	1
	2542	1	1	0	1	1	0
	รวม	2	2	1	1	2	1
อัตราร้อยละของลักษณะ ประเด็นความผิดที่ตรวจพบ		100	100	50	50	100	50

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด

ลักษณะที่ 3 ให้อุ้มเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 17 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายปุ๋ย พบความผิดจำนวน 2 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 2 มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด ลักษณะที่ 3 การให้อุ้มเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน และลักษณะที่ 5 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

ตาราง 18 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายยางรถยนต์

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *				
			1	2	3	4	5
จำหน่ายยางรถยนต์	2540	6	6	1	2	6	3
	2541	4	4	1	1	4	3
	2542	0	0	0	0	0	0
	รวม	10	10	2	3	10	6
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	20	30	100	60

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับ
ไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน

ลักษณะที่ 3 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการ
คำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 4 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา
บัญชี

ลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการ
คำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 18 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายยางรถยนต์พบความผิดจำนวน
10 ราย ประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้
ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง และลักษณะที่
4 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี พบประเด็นความผิด
คิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้
ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ
60 ประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายใน
การคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 30 และประเด็นความผิดลักษณะ
ที่ 2 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทนพบความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 20

ตาราง 19 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวมของธุรกิจประเภทจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวม *			
			1	2	3	4
จำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า	2540	1	1	1	1	1
	2541	1	1	1	1	0
	2542	1	1	1	1	0
	รวม	3	3	3	3	1
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวม		100	100	100	100	33.3

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวม

ลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 ไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือของกิจการ โดยเฉพาะมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 19 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า พบความผิดจำนวน 3 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ถูกรวบรวมส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิด ลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 การไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และลักษณะที่ 3 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 และประเด็นความผิดลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือของกิจการ โดยเฉพาะมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 33.3

ตาราง 20 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบของธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค

ประเภทธุรกิจ	ปี พ.ศ	จำนวน ราย	ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ *				
			1	2	3	4	5
จำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค	2540	0	0	0	0	0	0
	2541	1	1	1	1	0	1
	2542	1	1	1	0	1	1
	รวม	2	2	2	1	1	2
อัตราร้อยละของลักษณะประเด็น ความผิดที่ตรวจพบ		100	100	100	50	50	100

หมายเหตุ * ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ

ลักษณะที่ 1 รับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง

ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ลักษณะที่ 3 ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน

ลักษณะที่ 4 นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิ

ลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากตาราง 20 ผลการตรวจสอบธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค พบความผิดจำนวน 2 ราย ซึ่งประเด็นความผิดที่ตรวจพบส่วนใหญ่ของธุรกิจ คือ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 1 การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ลักษณะที่ 2 มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และลักษณะที่ 5 นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นความผิดลักษณะที่ 3 การให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน และลักษณะที่ 4 การนำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ พบประเด็นความผิดคิดเป็นอัตราร้อยละ 50

จากลักษณะประเด็นความผิดที่เกิดขึ้นพบว่าไม่มีประเภทรูจิกใดที่เจ้าพนักงานตรวจสอบภาษีตรวจสอบแล้วไม่พบประเด็นความผิด และจะเป็นประเด็นความผิดที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กันทั้งนี้เนื่องมาจากการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องคำนวณตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดทั้งนี้ เพื่อรัฐจะได้กำกับดูแลการคำนวณกำไรสุทธิที่พึงต้องเสียภาษีให้เหมาะสมเป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีกับรัฐ ฉะนั้น กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี (Accounting Profit or Loss) ที่คำนวณตามวิธีการทางบัญชีในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี จึงอาจแตกต่างจากกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี (Taxable Profit or Taxable Loss) ซึ่งเป็นการคำนวณรายได้หักด้วยรายจ่ายของการเช่นเดียวกับวิธีคำนวณทางบัญชี แต่รายได้และรายจ่ายนั้นจะต้องเป็นรายได้และรายจ่ายตามที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขไว้ เช่น รายได้จำนวนใดต้องนำมาคำนวณเป็นรายได้หรือรายจ่ายใดหักเป็นรายจ่ายได้ รายจ่ายใดหักเป็นรายจ่ายไม่ได้ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวรายได้และรายจ่ายทางภาษีจึงอาจแตกต่างจากรายได้และรายจ่าย ตามที่เกิดขึ้นจากการลงบัญชี ผลต่างนี้เองที่เป็นข้อแตกต่างของกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี กับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี นิติบุคคลส่วนใหญ่ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ลักษณะการบริหารงานเป็นแบบครอบครัว มีระบบควบคุมภายในไม่ดีพอและผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีอากร

ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงเงื่อนไขของรายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิทางภาษี จากหลักการบัญชีการคำนวณรายจ่ายที่ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธินั้น จะต้องเป็นรายจ่ายที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ คือรายจ่ายที่จ่ายไปแล้วก่อให้เกิดรายได้ เช่น ต้นทุนสินค้า ค่าใช้จ่ายในการขาย และรายจ่ายซึ่งสัมพันธ์โดยอ้อมกับรายได้ คือ จำเป็นต้องจ่ายสำหรับการดำเนินงานเพื่อหารายได้ แม้ว่าจะไม่มีรายได้เกิดขึ้นก็ตาม เช่น ค่าเช่าสำนักงาน เป็นต้น

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบและสาเหตุของประเด็นความผิด

เมื่อได้มีการจำแนกประเภทรูจิกและประเด็นความผิดที่ตรวจพบจากการออกหมายเรียกตรวจสอบนิติบุคคลแล้ว จะทำการวิเคราะห์ประเด็นความผิดที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุที่มาจากอย่างไร ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 21

ตาราง 21 แสดงลักษณะประเด็นความผิดที่เจ้าพนักงานตรวจพบระหว่างปี พ.ศ. 2540–2542 และสาเหตุที่มาของประเด็นความผิด

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
<p>1. การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กิจการซื้อมาขายไป ยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ควรเท่ากับยอดรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 แต่ปรากฏว่าไม่เท่ากัน - กิจการให้บริการ จะบันทึกยอดรายได้เพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) โดยใช้เกณฑ์เงินสด แต่จากการเปรียบเทียบยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) กับ ยอดขายที่ต้องเสียภาษี ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 (เกณฑ์สิทธิ) ซึ่งเจ้าพนักงานตรวจสอบภาษีทำการปรับปรุงยอดรายได้ตามแบบ ภ.ง.ด.50 จากเกณฑ์สิทธิเป็นเกณฑ์เงินสด แต่ปรากฏว่าไม่เท่ากัน - การขายสินค้าตามสัญญาเช่าซื้อ การรับรู้รายได้ตามหลักเกณฑ์ทางบัญชีอาจจะรับรู้เฉพาะกำไรจากการผ่อนชำระที่ได้รับเงินแล้ว แต่ฐานภาษีมูลค่าเพิ่มคือมูลค่าที่ได้รับ(ต่างงวด) โดยไม่หักต้นทุนและมีจุดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระเงินแต่ละงวด (ซึ่งอาจจะยังไม่ได้รับเงิน) จึงทำให้มีการยื่นเสียภาษีมูลค่าเพิ่มผิดพลาด โดยจะนำรายรับมาขึ้นเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อได้รับชำระเงิน - รายได้จากกิจการรับเหมาก่อสร้าง มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการและบันทึกยอดรายได้เพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้เกณฑ์เงินสด (ภ.พ.30)

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
1. การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง (ต่อ)	แต่รายได้ที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50) กำหนดให้เกณฑ์สิทธิ เมื่อทำการปรับปรุงรายได้จากเกณฑ์สิทธิ ให้เป็นเกณฑ์เงินสดปรากฏว่าไม่เท่ากัน
2. การจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีคำตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด มาตรา 65 ทวิ (4)	<ul style="list-style-type: none"> - งบดุล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีปรากฏบัญชีเงินทรองจ่ายกรรมการและบัญชีลูกหนี้เงินยืมกรรมการแต่ไม่มีการคิดดอกเบี้ยรวมทั้งมีการคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด - มีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าให้บริการ แก่บริษัทในเครือในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด
3. คิดอัตราค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด มาตรา 65 ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร และคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นที่ไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินมา	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาจากวิธีเส้นตรงไปเป็นวิธีขอลดลงทวิคูณ เป็นต้น - มีการคำนวณหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ได้มาไม่เต็มรอบระยะเวลาบัญชี (12 เดือน) ปรากฏว่าคำนวณหักไว้ด้วยอัตราเต็มรอบระยะเวลาบัญชีโดยไม่ได้เฉลี่ยตามระยะเวลาของการได้มาซึ่งทรัพย์สิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น
4. ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง ไม่มีการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย	<ul style="list-style-type: none"> - คำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าโฆษณา ค่าเช่า ค่าสอบบัญชี ค่าจ้างทำของไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีการจ่ายค่าจ้างแรงงานแต่ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายจึงไม่ได้้นำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
4. ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย และหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง ไม่มีการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย(ต่อ)	- ไม่มีการจัดทำ บัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฉบับที่ 4 เนื่องจากนิติบุคคลไม่ทราบว่าต้องจัดทำบัญชีพิเศษดังกล่าว
5. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี (5))	- มีการจ่ายค่าซ่อมแซมเป็นจำนวนมากหรือสูงผิดปกติซึ่งรายจ่ายดังกล่าวเป็นการต่อเติมและทำให้ทรัพย์สินนั้นมีสภาพดีขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งควรจะบันทึกบัญชีเป็นทรัพย์สินแต่นำมาขอหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
6. มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - กิจการมีสินค้าคงเหลือขาดจากรายงานสินค้า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีเนื่องจากมีการขายสินค้าออกไปแต่ไม่มีการตัดบัญชีสินค้าและบันทึกบัญชีขาย จึงทำให้บัญชีสินค้าคงเหลือปลายงวดกับรายละเอียดสินค้า(Stock) มีจำนวนสินค้าที่แตกต่างกัน - จากการเปรียบเทียบราคาและปริมาณต่อหน่วยของสินค้าคงเหลือปลายงวดตามแบบภ.จ.ด.50 กับรายละเอียดปริมาณสินค้าและราคาต่อหน่วยที่บันทึกบัญชี พบว่ามีปริมาณและราคาต่อหน่วยที่แตกต่างกัน
7. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.จ.ด.51 ภ.จ.ด.50 และยื่นประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ ตามแบบแสดงรายการ ภ.จ.ด.50 โดยไม่มีเหตุอันควร	- จากการตรวจสอบพบว่ากิจการรับเหมาก่อสร้างที่ทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้างกับหน่วยงานราชการมักจะไม่นำรายรับดังกล่าวขึ้นแบบภ.จ.ด.50 เนื่องจากผู้บริหารของกิจการไม่ทราบถึงกำหนดระยะเวลาในการยื่นแบบฯ

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
<p>7.ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงิน ได้นิติบุคคล ภ.ง.ด.51 ภ.ง.ด.50 และยื่น ประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่า ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ ตามแบบ แสดงรายการ ภ.ง.ด.50 โดยไม่มีเหตุอัน ควร(ต่อ)</p>	<p>- จากการเปรียบเทียบกำไรสุทธิตามแบบแสดง รายการ ภ.ง.ด. 50 และประมาณการกำไร สุทธิ (ภ.ง.ด.51) พบว่าได้มีการประมาณการ กำไรสุทธิตามแบบ ภ.ง.ด.51 ขาดไปเกินกว่า ร้อยละ 25 โดยไม่มีเหตุอันสมควร เนื่องจาก นิติบุคคล ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจโดยไม่มี ระบบในการคำนวณคาดการณ์หรือประมาณ การที่ดีพอจึงเป็นผลให้มีการประมาณการ กำไรสุทธิขาดเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไร สุทธิ ซึ่งอาจเกิดจากความไม่เข้าใจถึงวิธีการ ดังกล่าว</p>
<p>8.ไม่แสดงรายละเอียดของต้นทุนการ ผลิต ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุป รวมไว้)</p>	<p>- นิติบุคคลไม่จัดทำรายละเอียดประกอบงบ กำไรขาดทุนจึงทำให้รายละเอียดของสินค้า คงเหลือปลายงวดตามบัญชีกับยอดที่ปรากฏ ในต้นทุนขายและงบดุลไม่ตรงกัน</p>
<p>9.นำผลขาดทุนสุทธิซึ่งยกมาเกินกว่า 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันมาหัก เป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และนำผลขาดทุนสุทธิของปีก่อนๆ มา หักไม่ถูกต้อง โดยนำผลขาดทุนสุทธิที่ยัง มิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ ตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร หรือนำยอด ผลขาดทุนสุทธิเดิมที่ได้ถูกปรับปรุงให้ เหลือยอดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปแล้ว ตามผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงาน ประเมินมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณ กำไรสุทธิ</p>	<p>- นิติบุคคลมักจะนำผลขาดทุนสุทธิทางบัญชีที่ ยังมีได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรมาหักเป็นรายจ่ายใน การคำนวณกำไรสุทธิ หรือนิติบุคคลที่ถูก ออกหมายเรียกตรวจสอบและผลจากการ ตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินทำให้ยอด ผลขาดทุนสุทธิเดิม(ทางภาษีอากร)ลดลง แต่มี ได้ปรับปรุงยอดให้ลดลงแต่อย่างใดจึงทำให้ ผลขาดทุนสุทธียกมาผิด</p>

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
<p>10. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี (3))</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถานประกอบธุรกิจเป็นที่แห่งเดียวกันที่อยู่อาศัยจึงพบว่ารายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ มีรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวรวมอยู่ด้วย และมีการจ่ายค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวของหุ้นส่วนผู้จัดการ เช่น ค่าตัวเครื่องบิน ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการของสนามกอล์ฟ นำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ - นิติบุคคลจะมีรายจ่ายในการซื้อของขวัญ หรือของชำร่วย มอบให้แก่ลูกค้าหรือพนักงานโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด
<p>11. นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี(6) มาตรา 65 ทวิ(14))</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ภาษีซื้อ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระในแต่ละเดือนภาษีมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
<p>12. นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มี การจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี (9))</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเป็นจำนวนมากแต่จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายชำระเงินแต่อย่างใด
<p>13. นำรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไร หรือของกิจการโดยเฉพาะมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี (13))</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นิติบุคคลซื้อทรัพย์สินเพื่อให้ผู้บริหารใช้ส่วนตัวโดยจ่ายจากเงินเบิกเกินบัญชีของนิติบุคคล ดังนั้น ดอกเบี้ยจ่ายที่จ่ายจากเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารจึงไม่ควรเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรของกิจการ

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	สาเหตุของประเด็นความผิด
14. นำค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับ การซื้อหรือขายทรัพย์สิน ในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี(15))	- นิติบุคคล มีการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สินจากผู้บริหาร ในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดจึงทำให้การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาปีต่อๆ ไปสูง
15. นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา 65 ตรี (18))	- การจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ มีแต่ใบสำคัญจ่ายของกิจการเท่านั้น ไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี
16. นำภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายของปีก่อนๆ มาเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ (มาตรา 69 ทวิ มาตรา 69 ตรี)	- กิจการนำภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของรอบระยะเวลาบัญชีอื่น มาถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากลักษณะประเด็นความผิดและสาเหตุของประเด็นความผิด(ตารางที่21)ตามหลักกฎหมายประมวลรัษฎากรมีรายละเอียดดังนี้

1. การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้อง อันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริงตามประมวลรัษฎากรมาตรา 65 วรรคสองและวรรคสามบัญญัติว่า “การคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคหนึ่งให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนี้มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีและให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้นแม้จะยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ในกรณีจำเป็นผู้มีเงินได้จะขออนุมัติต่ออธิบดีเพื่อเปลี่ยนแปลงเกณฑ์สิทธิ และวิธีการทางบัญชีเพื่อคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคสองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้วให้ถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป”

ตามบทบัญญัติดังกล่าว การรับรู้รายได้เพื่อคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น ต้องใช้เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) จะใช้เกณฑ์อื่นเช่นเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) เกณฑ์ผ่อนชำระ (Installment Method) เกณฑ์สัญญาระยะยาว (Long Term Contract Method) ได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร อย่างไรก็ตามเพื่อมิให้ต้องเสียเวลาขึ้นขออนุมัติเป็นรายๆ ไป อธิบดีกรมสรรพากรจึงออกคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป.1/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิ ในการ

คำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 กำหนดให้กิจการบางประเภทใช้เกณฑ์อื่นในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้

จากการตรวจสอบพบสาเหตุดังกล่าวข้างต้นมีที่มาจากการเปรียบเทียบรายรับตาม ภ.ง.ด.50 กับ ภ.พ.30 โดยการวิเคราะห์แบบแสดงรายการของเจ้าพนักงานประเมินว่ามียอดแตกต่างกันอย่างไร ดังนี้

1.1 กิจการซื้อมาขายไป และการขายสินค้าตามสัญญาเช่าซื้อ โดยหลักการความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้า และเมื่อถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ตามลำดับตามมาตรา 78 (1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการจะบันทึกยอดขายเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยใช้เกณฑ์สิทธิ ในขณะที่การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประมวลรัษฎากร ตามมาตรา 65 ได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 ควรเท่ากับยอดรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 แต่ปรากฏว่าไม่เท่ากัน

1.2 กิจการให้บริการ โดยหลักการ ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการตามมาตรา 78/1(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบการจะต้องบันทึกยอดรายได้เพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยใช้เกณฑ์เงินสด แต่ในขณะที่การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้จึงทำให้ยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 และยอดรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 ไม่เท่ากัน แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการอาจบันทึกยอดรายได้เพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยใช้เกณฑ์สิทธิก็ได้ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ประกอบการได้ออกใบกำกับภาษีตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง โดยจะเกิดขึ้นก่อนการได้รับชำระค่าบริการ และหากผู้ประกอบการใช้เกณฑ์สิทธิในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 ควรเท่ากับรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 ซึ่งหากนิติบุคคลให้บริการบันทึกยอดรายได้เพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามเกณฑ์เงินสด เจ้าพนักงานก็ทำการปรับปรุงยอดรายได้ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 จากเกณฑ์สิทธิเป็นเกณฑ์เงินสด เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 ดังนี้

ยอดรายได้ตามแบบภ.ง.ด.50 (เกณฑ์สิทธิ)	XXX	บาท
<u>บวก</u> ลูกหนี้คงเหลือต้นงวด	XXX	บาท
<u>หัก</u> ลูกหนี้คงเหลือปลายงวด	XXX	บาท
ยอดรายได้ตามการคำนวณ(เกณฑ์เงินสด)	XXX	บาท

หลังจากนั้นจึงเปรียบเทียบยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) กับยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 แต่ปรากฏว่าไม่เท่ากันแสดงว่าผู้ประกอบการอาจจะเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง

2. การจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด มาตรา 65 ทวิ (4) เพื่อป้องกันการหลบหนีและหลีกเลี่ยงภาษีอากร ประมวลรัษฎากร จึงให้อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน ในการกำหนดรายได้เพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ดังนี้

- โอนทรัพย์สิน โดยไม่มีค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด
- ให้บริการโดยไม่มีค่าบริการ หรือค่าบริการต่ำกว่าราคาตลาด
- ให้กู้ยืมเงิน โดยไม่มีดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด

โดยปกติบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าหรือหากำไรทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้โอนทรัพย์สินหรือให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน หรือค่าตอบแทนต่ำกว่าตลาด อาจทำให้รายได้ของกิจการน้อยลงทำให้กำไรสุทธิที่จะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลน้อยลงหรือไม่ต้องเสียเลย เพื่อเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีจึงให้อำนาจเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจที่จะประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยตามราคาตลาดในวันที่มีการ โอนทรัพย์สินหรือให้บริการหรือให้กู้ยืมเงินที่ได้กระทำไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่ถ้าเป็นการกระทำที่มีเหตุผลสมควรแล้วเจ้าพนักงานประเมินก็จะไม่ทำการประเมินรายได้

การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่จะถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. ดอกเบี้ยเงินกู้จะถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

- ก. เป็นดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการดำเนินการ
- ข. เป็นดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ค่าเช่า

ค่าสิทธิ เป็นต้น

ค. ค่าดอกเบี้ยดังกล่าวต้องไม่เป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

2. สำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อการก่อสร้างที่ทำการ หรืออาคารเพื่อหารายได้ให้คำนวณแยกเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน และรายจ่ายในการดำเนินกิจการดังนี้

ก. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างก่อสร้างจนกระทั่งเสร็จงานหรือก่อให้เกิดรายได้ตามวัตถุประสงค์แล้ว ให้ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

ข. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้หลังจากการก่อสร้างเสร็จ หรือก่อให้เกิดรายได้ตาม วัตถุประสงค์แล้ว ให้ถือเป็นรายจ่ายในการดำเนินกิจการหรือรายจ่ายเพื่อการหารายได้

3. สำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อทรัพย์สิน เช่น เครื่องจักร ให้คำนวณแยกเป็น รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน และรายจ่ายในการดำเนินกิจการดังนี้

ก. ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต้องเสียไปในระหว่างการซื้อทรัพย์สินจนกระทั่งทรัพย์สิน นั้นใช้การได้ตามสภาพ ให้ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

ข. ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต้องเสียหลังจากทรัพย์สินนั้น ใช้การได้ตามสภาพแล้ว ให้ ถือเป็นรายจ่ายในการดำเนินกิจการหรือรายจ่ายเพื่อการหารายได้

4. กรณีเงินกู้ยืมที่ได้นำมาใช้ในการก่อสร้างทรัพย์สินหรือซื้อทรัพย์สิน หรือใช้ใน กิจการอื่นๆ รวมกัน ถ้าไม่สามารถจำแนกได้ว่าดอกเบี้ยที่เสียนั้นเป็นส่วนใดแล้ว ให้คำนวณแยก ออกตามส่วนของเงินกู้ทั้งสิ้นเทียบกับยอดเงินกู้ที่ใช้เพื่อการก่อสร้างหรือเพื่อซื้อทรัพย์สินในการลง ทุน

จากผลการตรวจสอบปรากฏว่าในบัญชีงบดุล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีปรากฏ บัญชีเงินทดรองจ่ายกรรมการและบัญชีลูกหนี้เงินยืมกรรมการแต่ไม่มีการคิดดอกเบี้ยแต่อย่างใด อีกทั้งมีการคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด และมีการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ให้บริการ แก่บริษัทใน เครือในราคาต่ำกว่าราคาตลาด

3. คิดอัตราค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด มาตรา 65 ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร และคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะ เวลาที่ได้ทรัพย์สินมา

ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา เป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการที่กิจการมีทรัพย์สิน หรือ รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure) ซึ่งกิจการสามารถนำมาใช้ประโยชน์ใน การขอหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขและอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาฯ ว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 และคำสั่งกรม สรรพากรที่ ป.3/2527 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2527 และตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เมื่อ บริษัทได้นำทรัพย์สินมาใช้ในกิจการจะต้องบันทึกราคาทรัพย์สินไว้ตามราคาทุนที่ซื้อหรือสร้างขึ้น มา แล้วทยอยตัดค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานจนหมดราคาทุน การคำนวณหัก ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในปีแรกที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาให้คิดหักตามระยะเวลาที่ได้มา หรือซื้อทรัพย์สินนั้นมาเสียก่อน เหลือเท่าใดจึงนำยอดไปรวมในบัญชีทรัพย์สินกลุ่ม ส่วนในปีต่อ ไปคิดหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้เต็มปีจากยอดรวมคงเหลือทรัพย์สินกลุ่มนั้นและถ้าหาก

ทรัพย์สินรายใดเสื่อมสภาพหรือสูญหาย บริษัทต้องจำหน่ายทรัพย์สินนั้นออกจากบัญชี (Write off) เฉพาะรายการนั้นออกจากบัญชีทรัพย์สินตามราคาขดคงเหลือในบัญชี

จากการตรวจสอบพบว่านิติบุคคลมิได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา และมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณค่าสึกหรอ ค่าเสื่อมราคาในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาจากวิธีเส้นตรงไปเป็นวิธีขดคงเหลือ และมีการคำนวณหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ได้มาไม่ได้ในรอบระยะเวลาบัญชี (12 เดือน) แต่คำนวณหักไว้ด้วยอัตราเต็มรอบระยะเวลาบัญชีโดยไม่ได้เฉลี่ยตามระยะเวลาของการได้มาซึ่งทรัพย์สิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

4. ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือหักภาษี ณ ที่จ่าย ไร่ไม่ถูกต้อง ไม่มีการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ตามประมวลรัษฎากรได้กำหนดการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรศ สำหรับบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรมีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ 4) ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้หรือภาษีการค้า ณ ที่จ่ายมีบัญชีพิเศษ ดังนั้นผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งภาษีโดยต้องกรอกข้อความให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการนับแต่วันถัดจากวันที่มีรายการเกี่ยวกับการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือการนำส่งภาษีเกิดขึ้นและให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายเก็บรักษาบัญชีพิเศษดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

จากการตรวจสอบพบว่าการคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าโฆษณา ค่าเช่า ค่าสอบบัญชี ค่าจ้างทำของ ไร่ไม่ถูกต้องหรือมีการจ่ายค่าจ้างแรงงานแต่ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายจึงไม่ได้นำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

5. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ตามมาตรา 65 ตรี (5) แห่งประมวลรัษฎากร เนื่องจากประมวลรัษฎากรมิได้บัญญัติให้ความหมายของคำว่า รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนไว้โดยเฉพาะ กรมสรรพากรจึงได้ยึดถือตามหลักการบัญชีว่า รายจ่ายใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์เกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว ให้ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน สำหรับรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออกหรือทำให้ดีขึ้น ซึ่งทรัพย์สินมีลักษณะเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง เพียงแต่ว่ากิจการมีทรัพย์สินอยู่แล้วและได้ทำให้ทรัพย์สินนั้นมีสภาพดีขึ้นใช้งานได้มากขึ้น

จากการตรวจสอบพบว่าการจ่ายค่าซ่อมแซมเป็นจำนวนมาก หรือสูงผิดปกติโดยรายจ่ายดังกล่าวเป็นการต่อเติม และทำให้ทรัพย์สินนั้นมีสภาพดีขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่า

หนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งควรจะบันทึกบัญชีเป็นทรัพย์สินแต่นำมาขอหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

6. ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี มิได้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า มาตรา 65 ทวิ(6) และมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือตามประมวลรัษฎากร ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ การตีราคาสินค้าคงเหลือตามมาตรฐานการบัญชีสรุปได้ดังนี้

สินค้าคงเหลือให้ตีตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (6) ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณตามราคาทุน หรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ด้วย การคำนวณราคาทุนตามวรรคก่อนเมื่อได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ใดตามวิชาการบัญชีให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีจึงจะเปลี่ยนแปลงได้

การตีราคาสินค้าคงเหลือตามประมวลรัษฎากร สรุปได้ดังนี้

1. การตีราคาสินค้าคงเหลือที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้ใช้ราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ในกรณีที่ราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุน มีผลทำให้กิจการขาดทุน ผลขาดทุนนี้ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นได้
2. ราคาสินค้าคงเหลือที่ได้ตีในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน ให้ถือเป็นราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือต้นงวดของรอบระยะเวลาบัญชีปีถัดไป
3. การคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้ใช้หลักเกณฑ์ทางบัญชี ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ถ้าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะเปลี่ยนแปลง วิธีทางบัญชีในการคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือ จะต้องขออนุมัติและได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อนจึงจะเปลี่ยนแปลงได้

จากผลการตรวจสอบบัญชีสินค้าคงเหลือปลายงวดโดยวิธีการกระทบยอดหาปริมาณสินค้าที่ขายปรากฏว่ากิจการมีสินค้าคงเหลือขาดจากรายงานสินค้า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี เนื่องจากมีการขายสินค้าออกไปแต่ไม่มีการตัดบัญชีสินค้าและบันทึกบัญชีขาย จึงทำให้บัญชีสินค้าคงเหลือปลายงวดกับรายละเอียดสินค้า (Stock) มีจำนวนสินค้าที่แตกต่างกัน

7. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.ง.ด. 50 ภ.ง.ด.51 และยื่นประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 โดยไม่มีเหตุอันควร

บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากร บริษัทหรือบุคคลใดเจตนาละเลย ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องยื่นเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคลต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 37 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา 67 ทวิ(1) หรือยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา 67 ทวิ (1) โดยแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยไม่มีเหตุอันสมควร บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา 67 ทวิ (1) หรือของกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือของภาษีที่ชำระขาด

ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร เนื่องจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50 และ ภ.ง.ด.51) และเจ้าพนักงานประเมินได้ทำการประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 แห่งประมวลรัษฎากร บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องรับผิดชอบเสียปรับตาม มาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร อีกสองเท่าของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสีย

จากตรวจสอบพบว่านิติบุคคลที่มีลักษณะเป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัด และประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโดยมากจะไม่ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 และ ภ.ง.ด.51 และผู้บริหารของกิจการไม่ทราบกำหนดระยะเวลาในการยื่นแบบ รวมทั้งนิติบุคคลขนาดเล็กซึ่งดำเนินธุรกิจโดยไม่มีระบบทำให้การประมาณการกำไรสุทธิคลาดเคลื่อน ซึ่งอาจเกิดจากความไม่เข้าใจถึงวิธีการดังกล่าว

8. ไม่แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงานในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)

จากการตรวจสอบพบว่า นิติบุคคลไม่จัดทำรายละเอียดประกอบงบกำไรขาดทุนจึงทำให้รายละเอียดของสินค้าคงเหลือปลายงวดตามบัญชีกับยอดที่ปรากฏในต้นทุนขายและงบดุลไม่ตรงกัน

9. นำผลขาดทุนสุทธิซึ่งยกมาเกินกว่า 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และนำผลขาดทุนสุทธิของปีก่อนๆ มาหักไม่ถูกต้อง โดยนำผลขาดทุนสุทธิที่ยังมิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร หรือนำยอดผลขาดทุนสุทธิเดิมที่ได้ถูกปรับปรุงให้เหลือยอดน้อยลงหรือ

หมดสิ้นไปแล้ว ตามผลการตรวจสอบได้สวนของเจ้าพนักงานประเมินมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากการตรวจสอบพบว่านิติบุคคลมักจะนำผลขาดทุนสุทธิทางบัญชีที่ยังมิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ หรือนิติบุคคลที่ถูกออกหมายเรียกตรวจสอบและผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินทำให้ยอดผลขาดทุนสุทธิเดิม(ทางภาษีอากร)ลดลง แต่มิได้ปรับปรุงยอดให้ลดลงแต่อย่างใด จึงทำให้ผลขาดทุนสุทธียกมาผิด

10. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ตามมาตรา 65 ตริ (3) แห่งประมวลรัษฎากร

รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หมายความว่า รายจ่ายที่ไม่เกี่ยวกับกิจการ โดยตรง แต่เป็นเรื่องส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของกิจการคือผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน

รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการให้โดยเสน่หา หมายความว่า รายจ่ายที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจ่ายไปโดยไม่หวังให้ผู้รับทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการตอบแทน และผู้รับไม่มีข้อผูกพันจะต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการตอบแทน ในเมื่อรายจ่ายดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องและไม่เกิดประโยชน์แก่กิจการ กฎหมายจึงห้ามนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากผลการตรวจสอบปรากฏว่าในกรณีที่สถานประกอบธุรกิจเป็นที่แห่งเดียวกันกับที่อยู่อาศัย จากการตรวจสอบพบว่ารายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ มีรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวรวมอยู่ด้วย และมีการจ่ายค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวของหุ้นส่วนผู้จัดการ เช่น ค่าตัวเครื่องบิน ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการของสนามกอล์ฟ นิติบุคคลจะมีรายจ่ายในการซื้อของขวัญ หรือของขวัญ มอบให้แก่ลูกค้าหรือพนักงานโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

11. นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ มาตรา 65 ตริ (6) ทวิ มาตรา 65 ทวิ (14)

ภาษีเงินได้ของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หมายถึง ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ต้องเสียตามประมวลรัษฎากร ไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เก็บจากกำไรสุทธิหรือจากการจำหน่ายเงินกำไรออกไปนอกประเทศ

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระหรือพึงชำระและภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ห้ามมิให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อเอาภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระหรือพึงชำระและภาษีซื้อของบริษัทมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

หรือขาดทุนสุทธิ ทั้งนี้เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการดังกล่าวจะต้องชำระนั้นจะคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ โดยภาษีขายนั้นผู้ประกอบการจะเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ในขณะที่ตัวภาษีซื้อนั้นถึงแม้ผู้ประกอบการจะต้องถูกเรียกเก็บโดยชำระไปให้แก่ผู้ที่ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้ประกอบการอื่น แต่ผู้ประกอบการก็สามารถที่จะขอคืนหรือขอเครดิตได้

จากการตรวจสอบพบว่ามีกรณีการนำภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระในแต่ละเดือนภาษี มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

12. นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเอง โดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ มาตรา 65 ตรี (9) รายจ่ายที่กำหนดขึ้นเองโดยไม่มีการจ่ายจริง หมายถึงรายจ่ายใดๆ ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้กำหนดขึ้นเอง โดยมีได้มีการจ่ายเงินสด ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดๆ เป็นการตอบแทน

จากการตรวจสอบพบว่ามีกรณีการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเป็นจำนวนมากแต่จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายชำระเงินแต่อย่างใด

13. รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือของกิจการโดยเฉพาะ มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ มาตรา 65 ตรี (13) ตามปกติแล้วรายจ่ายของกิจการย่อมจะจ่ายไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกิจการโดยเฉพาะ

จากการตรวจสอบพบว่านิติบุคคลซื้อทรัพย์สินเพื่อให้ผู้บริหารใช้ส่วนตัวโดยจ่ายจากเงินเบิกเกินบัญชีของนิติบุคคลตั้งนั้นดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารจึงไม่ควรเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรของกิจการ

14. ค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ มาตรา 65 ตรี (15)

จากการตรวจสอบพบว่านิติบุคคลมีการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สินจากผู้บริหาร ในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดจึงทำให้การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาปีต่อๆ ไปสูง

15. นำรายจ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิ มาตรา 65 ตรี (18) ธุรกิจมักจะคำนึงถึงรายจ่ายในการดำเนินงาน ในลักษณะที่มีความประสงค์จะจำกัดจำนวนให้มีน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ แต่ในทางภาษีอากรผู้ประกอบการกลับต้องเปลี่ยนแนวความคิดว่าจะต้องมีรายจ่ายให้มากขึ้น เพื่อให้กำไรสุทธิลดลง ตามปกติรายจ่ายทุกอย่างต้องมีเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน เช่น ใบส่งของ ใบแจ้งหนี้ สัญญาและใบเสร็จรับเงิน เอกสารซึ่งออกโดยผู้รับเงินย่อมเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้เพราะผู้รับเงินเป็นบุคคลภายนอก

จากการตรวจสอบพบว่าการจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ มีแต่ใบสำคัญจ่ายของกิจการเท่านั้นไม่มีเอกสารประกอบการลงบัญชี

16. นำภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายของปีก่อนๆ มาเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ มาตรา 69 ทวิ

ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 69 ทวิ และมาตรา 69 ตรี รวมทั้งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เศษ ที่ได้หักและนำส่งไว้แล้ว ให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามรอบระยะเวลาบัญชีที่หักไว้ในวันนั้น (ตามมาตรา 69 ทวิ และมาตรา 69 ตรี)

จากการตรวจสอบพบว่ากิจการนำภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของรอบระยะเวลาบัญชีอื่นมาถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน